

VURDERT BOK

34 BOK

Morten Strøksnes har skrevet ei framifrå sakprosabok om hav og håkjerringer.

35 MUSIKK

Unge Ferrari har et særs innholdsrikt å bak seg. Nå er albumet her.

36 FILM

Onskapen hersker i Ridderdalen og jula er avlyst i premiereklare «Julekongen».

BOK: ELLEN FJESTADS ANDRE UNGDOMSROMAN OM LUKA ER UTE

Miljøsak og kjærlighet for ungdom

–Jeg er ganske irritert over at det ikke skjer noe i den største krisa vi står overfor. Derfor skriver jeg bøkene om Luka, sier Ellen Fjestad.

■ STANGE

Turid Andreassen Lie
974 25 016 / tea@h-a.no

For i det som ligger an til å bli en unge voksne –trilogi om handlekraftige Luka, er kampsaken klimaspørsmål, akkurat som i hennes eget liv, og ledetemaet kjærlighet. Ellen Fjestad vil vekke unge voksne – og politikerne de skal velge seg – til handling.

–Jeg visste jeg ville skrive om en ung person som jobba for klimasaken. Men det kunne ikke bare handle om klima, da hadde det blitt fagbok. Så jeg måtte skape noen mellommenneskelige relasjoner og en kjærlighetshistorie, sier forfatteren, som debuterte med første bok om Luka: «Sammen skal vi holde himmelen» i 2012. Der møtte Luka Gard, som akkurat som henne ga alt til den han elsket. Det ble en hjertesak.

–Da jeg nærmet meg slutten av arbeidet med første bok skjønte jeg at det måtte komme en fortsettelse, sier Fjestad.

RUSSIAN ENDING

Nå er den her. «Dognfluedans» er klar for sin egen dans til leserne, og tar opp igjen tonen fra første fortelling. Som ikke bare vant

” Jeg ville skrive om noen som opplever livet intenst og heftig. Gir bønn gass.

ELLEN FJESTAD, FORFATTER.

Schibsted Forlags manuskonkurranse i 2011, men ble også nominert til kulturdepartementets debutantpris i 2012, fikk Uprisen i 2013, og Østfoldungdommens kritikerpris 2014, og er i tillegg oversatt til russisk.

Akkurat det hadde ikke forfatteren, som vokste opp på gard på Ottestad, sett for seg. Men hun tror hun forstår litt hvorfor: Boka hadde en Russian Ending.

– Det motsatte av Happy Ending, forklarer hun. – For russerne liker tydeligvis at det går litt dårlig på slutten.

– Uten å rope for mye, kan vi vel si at de kommer til å like slutten på oppfølgeren også?
– Ja. Den slutter så man vet det kommer en tre'er.

– Er du i gang med den allerede?
– Ja, skjelettet til den tredje boka ble gjort samtidig som jeg skrev «Dognfluedans». Jeg har nettopp gått ut i foreldrepermisjon og har hatt noen ukers pause fra skrivinga nå, men jeg håper jeg får skrevet igjen snart.

FORSTÅR MEKANISME

Slik Fjestad forstår at russerne liker tonen i bøkene hennes, den første er for øvrig allerede solgt i tre opplag, forstår hun også at politikere noler på startstreken i klimaspørsmålet.

– Jeg forstår mekanismene. at de ikke vil gjøre noe velgerne ikke vil. At det er grasrota som må si fra, så de tør å ta grep. Og det er litt derfor jeg skriver disse bøkene. Så det blir klart at vi ønsker at de skal gjøre noe, og at vi er forberedt på at det kommer til å koste oss noe, men vil stemme på dem som gjør det likevel.

I ungenta Luka har Ellen Fjestad skapt en miljøaktivist, en fryktløs kriger, som er beredt til å risikere alt. Det gjorde hun sammen med kjæresten Gard i første boka, som av kritikerne ble karakterisert som en ungdomsroman med høyt tempo og kraftig dramatik, fortalt med trokk og snert.

– Jeg ville skrive om noen som

opplever livet intenst og heftig. Som lever litt på kanten, ga bønn gass og kjørte på. Jeg liker ikke når det blir for kjedelig, og tenker at livet er så heftig, at man ikke godt kan vise det. Noen av de voksne synes det blir litt drypt. Men det har jeg aldri hørt fra en eneste ungdom. Og jeg har snakket med utallige, på skolebesøk og sånn. Ungdommene vil heller vite hvordan det er å være forfatter, i hverdagen, gjøre research og slikt.

– Det ville nok Ellen sjøl ha likt å visst på deres egen alder. Hun har utdannet seg til både sjukepleier, befal og gartner, men visste allerede fra ung alder at det er skrive hun vil.

– Jeg er plagsomt interessert i så mange forskjellige ting, tok sjukepleien med tanker på Røde Kors, gartnerutdannelse med tanke på å overta gard, og befalsutdanning bare for å se om jeg klarte det. Men allerede på vide-regående søkte jeg Stange kommune om støtte til å delta på skrivelinje på folkehøgskole og Norsk barnebokinstitutt forfatterutdanning.

Nå er hun selv i gang med forfatterutdanning av lokale forfatterspirer, midt i et seks dagers kurs i regi av Stange Bibliotek og Nasjonalbiblioteket, på Stange.

DYSTERT

– Men tilbake til boka. Det er ganske dystert? Sammen skulle Luka og Gard holde himmelen, nå må Luka gå alene videre, det er mørkt, det er vått, det er kaldt, både golvet av betong og livet også?

– Det er ikke lyst. Men jeg vil nok samtidig prøve å si noe om hvordan folk som er borte, enten de er døde eller kontakten er brutt, kan være nesten mer tilstedeværende enn de vi har rundt oss til daglig.

– Andreboka er ute, tredjeboka på veg. Hva så?

– Det er jeg litt spent på sjøl. Det kunne vært befriende å skrive noe helt annet. Men samtidig er jeg jo kjent med denne sjangeren.

HEFTIG: Livet er heftig, så da er det like godt å skrive akkurat det, mener Ellen Fjestad, som nå er ute med oppfølgeren til braksuksessen «Sammen skal vi holde himmelen».

Kraftig oppfølger

Det er rått, hardt og kaldt når Ellen Fjestad viderefører historien om Luka i årets ungdomsroman «Dognfluedans».

■ VURDERT

Geir Vestad
915 29 690 / gve@h-a.no

«Her er det noe skikkelig på gang», het det i HAs anmeldelse av «Sammen skal vi holde himmelen» i 2013. Nå foreligger oppfølgeren, og verken trøkket i stilen eller det tematiske mørket er blitt mindre påtrengende siden sist. Selv om den første romanen endte med at Lukas kjæreste Gard døde, er det fortsatt Luka sitt forhold til ham som står i sentrum også i årets bok. Hvor langt går det egentlig an å ta det, lod spørsmålet i forrige roman. I årets dreier det seg mer om å finne ut av hva som egentlig skjedde da Gard og Luka tok det helt ut.

FULLT KJØR

«Jeg er så lei av fisleting», uttalte forfatteren forrige gang. Og det fisles ikke i år heller. Her er det ganske så fullt kjørt fra start til mål, og forfatteren vilker ikke unna for kraftige virkemidler. Det er kanskje noe med dempet den gangen, ettersom det ikke lenger er utviklingen i forholdet mellom Gard og Luka som driver handlingen. I stedet har Lukas miljøengasjement blitt enda mer sentralt, og hovedskvansen her, som er Lukas miljøaksjon, er en perle som også har en viss humor i seg.

Men stort sett holder forfatteren trøkket opp gjennom hele løpet. Her er driv og dramatik, men også sterke følelser og brennende engasjement. I det hele tatt bør det være mer enn nok å ta av også til en tredje roman.

Omtalt av Geir Vestad

BOK

Dognfluedans

Forfatter: Ellen Fjestad
Sjanger: Ungdomsroman

Forlag:

Vegmøstads

Bjørnke

Kort om boka:

Fartsfylt og mørk oppfølger til «Sammen skal vi holde himmelen».

FOTO: LARS TÅUGUM SØRLIEN